

MÜPA JAZZ SHOWCASE 2012

Bársonylépcsőktől a disznóvágásig

2012. január 19. - Sütő Márton

Szabadság, önkifejezés, egyéniségek és a köztük megvalósuló párbeszéd - a 2012-es Jazz Showcase-en bemutatkozott fiatal csapatok nagyon ígéretesek.

Igazi jazz ünnepnek lehetett részese az, aki besétált a múlt hétvégén a Művészetek Palotájába. Január 13-15. között ötödik alkalommal rendezte meg a Müpa a Jazz Showcase névre hallgató tehetségbörzét, ahol a kíváncsi zeneszerető közönség mellett magyar és nemzetközi szakmabeliek ismerhettek meg egy pár kiszemelt friss jazz produkciót a hazai és immár térségbeli kínálatból. Idén ugyanis első alkalommal a Visegrádi Négyek jegyében lengyel, szlovák és cseh fellépők is bemutatkozhattak a lassan hagyománnyá alakuló újévi fesztiválon.

Hogy miért ünnep, miért fesztivál? Egyszerűen a rendezvény jellege és a jó hangulat miatt. A *showcase* kifejezést különböző termékbemutatókra alkalmazzák, így a név hallatán gondolhatnánk üzletre, konkurenciára, nyomásra, nyomulásra, tétre. Ám ezek helyett önkifejezés, tehetség, ambíció, szerénység, frissesség, és az összképre való tekintettel sokszínűség azok a fogalmak, melyek meghatározták e három nap eseményeit. Persze tét is van, volt már, hogy itteni fellépés hozott egy hazai lemezszerződést egy formációnak, és a koncertek után gyakran névjegykártyák váltanak tulajdonost. Mégis, az igazi tét az, hogy a zenekarok a hazai közönségnek tudjanak bemutatkozni, és itthon kaphassanak több fellépési lehetőséget. Az ugyanis tény, hogy a produkciókat befogadó országos infrastruktúra, és a

koncertlátogatói és -szervezői habitus is le van maradva a zenei felhozatal minőségéhez képest.

Délutánonként 16 és 19 óra között zajlottak a koncertek, felváltva a Fesztivál Színház felé eső Zászlótérben (vörös bársonylépcsős tér) és a könyvesbolt melletti Előcsarnokban. (Ezeket követően került sor mindhárom nap az esti, a délutániakkal szemben fizetős „nagykoncertekre” a Fesztivál Színházban.) Az egymást váltó két helyszín kedvező dinamikát adott a koncertek egymásutánjának. Az Előcsarnok hagyományosabb helyszínt biztosított a fellépésekhez, nagyméretű színpaddal, zongorával, székekkel, kiváló hangosítással. Ezzel szemben a Zászlótér inkább az előadó és a hallgató közös tere volt. Itt az éneket leszámítva szinte csak saját alap hangosítással szólaltak meg a zenekarok, a közönség pedig úgy ült le - amúgy gyerekesen - a bársonylépcsőkre s hallgatta végig a koncerteket, mintha domboldalon tenné ezt. Érdekes és szerintem szép is, hogy a fesztivál keretében, a Müpa épületén belül megjelenítésre kerül az a két egymástól elütő jellemző zenélési szituáció, amikor tökéletes a technikai kiszolgálás, és amikor esetlegesebbek, de barátságosak a körülmények.

A délutáni koncerteken magyar és külföldi együttesek váltották egymást. Többnyire a magyarok játszottak a Zászlótérben és a külföldiek az Előcsarnokban. Tudomásom szerint ezt a zongora használata és a diplomatikus udvariasság indokolta. Pénteken lengyel, szombaton szlovák, vasárnap cseh zenészek színesítették a programot. Volt közöttük elektronikus alapokra épülő meditatív groove, hagyományosabb fúziós zongora trió, free jazz vagy sztenderdező iskolai zenekar. A következőkben pár mondatban a magyar fellépőkről lesz szó, de mivel a zenéről a legjobban saját maga beszél, ajánlom a kedves olvasónak, hogy nézzen a nevek után, s lehetőleg pótolja be a koncertélményt.

Az első, pénteki nap délutánján két fiatal énekesnő mutatkozott be a Zászlótér

közönségének. Saját kompozíciókon keresztül mindketten sikeresen jelenítik meg zenei világukat, különböző zenei díjakban is részesültek már. **Csemer Boglárka** kvartettje élén szofisztikált jazzel ötvözi a francia sanzon világot. Érzelmes, nőies szöveg- és dallamvilágát érzékenyen és jókor kirobbanó dinamikával kíséri zenekara. Karosi Júlia szintén zongora, bőgő és dob kíséretében lépett fel. Mélyebb tónus, széles érzelmi paletta és összetett zenei szerkezetek jellemzők a zenekar megszólalására.

A szombati nap koncertsorát **Ávéd János** szaxofonos triója nyitotta. Fenyvesi Márton gitáros és Benkó Ákos dobossal nagyon izgalmas (bőgő nélküli) megszólalást alakítottak ki. A népszerű, több formációban is játszó három virtuóznak sikerült egy nem magától értetődő szerves egységet létrehozni. Meleg Tamás szaxofonos kvintettje is sorakoztatja a fiatal (bár igaz, nem RTL Klubos definícióban vett) sztárokat. A tagok Subicz Gábor trombitán, a már említett Fenyvesi Márton, Csizmás András bőgőn és Csízi László dobon. Az együttes egy nagy hagyományokkal rendelkező sztenderd műfajt fűszerez a saját ízére, kreatív hangszerelésekkel és kompozíciókkal hozza létre saját stílusát.

A vasárnapi záró napon a jazz egyes szélsőségeivel ismerkedhettünk meg. Jónás Vera énekesnő triója szinte a popra hajaz. Kísérletező effekt kezelésével, gitározásával, Dés András ütőhangszeres és Csizmás András bőgős minimál kíséretével együtt sikerült a Zászlótérben lelassítani az időt és visszatartani a közönség leheletét. Ezután Pozsár Máté zongorista különleges, két dobos, bőgő és basszusgitáros, fúvós és énekes együttese az ellenkező módon kötötte le a hallgatóság figyelmét. A nagyvonalú kompozíciók nagy részét nagyon dinamikus szabad improvizáció, vagy ahogy zenei körökben találósan hívják, *disznóvágás* tette ki, ami érdekes módon azt a kellemes hatást fejtheti ki az elmében, hogy amíg az szól, addig nem lehet és nem is kell másra figyelni. A produkcióban külön kiemelendő a Bécsben élő Bábiczki Boglárka csodás *őrült operaénekesnő*-alakítása.

A nagykoncertek között **Hodek Dávid** és együttesének szombat esti alakítása önmagában megérne egy tanulmányt. A 14 éves ifjú dobosról sokat lehet mostanság hallani, de ez nem elég, mert hallani és látni is kell! A koncerten hamar elfelejtjük, hogy csak 14 éves, ami marad, csak a lendület, az energia,

az őszinte tehetség és játszási kedv. Fantasztikus zenekart sikerült összeállítani az alkalomra: a szintén 14 éves szlovákiai gitáros Andreas Varady már „rég” zenésztársa, Sárík Péter zongorista szintén régóta kollégája és pártfogója. Mellettük két neves amerikai zenész, Casey Benjamin szaxofonos és Corcoran Holt bőgős lépett színpadra. Sok kérdés merülhet fel, hogy hogyan álljunk hozzá a „csodagyerek” (most ráadásul ketten vannak) jelenséghez. És most a válasz az, hogy nincs mese, itt egy nagyon komoly modern kortárs jazzprodukciót hallunk, amiben mellesleg két 14 éves fiú játszik. Zenészi kvalitásuk mellett zeneszerzői képességükben is meglepő az érettségük. A legtöbb szám a két ifjú kompozíciója volt elektronikus funkot, kollektív szabad improvizációt, vagy még post-bopot vegyítve.

A jazz sok jó dolog mellett a szabadságról, az önkifejezésről, a különböző egyéniségekről és a köztük megvalósuló párbeszédéről is szól. Ilyen téren nagyon ígéretes a fiatal generáció. A meghívott szakmai vendégek a három visegrádi országból és Angliából származó klubtulajdonosok, fesztiválszervezők, újságírók és zenészek voltak. Remélhetőleg jó élményekkel, és talán konkrét folytatásra vonatkozó tervekkel távoztak Budapestről. Az együttesek viszont itthon maradnak, és a szemünk láttára, fülünk hallatára élnek, alakulnak, fejlődnek. Kísérjük őket figyelemmel, megérdemlik!